

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวห้วยสมอทบ

องค์การบริหารส่วนตำบลดินจี่ จังหวัดกาฬสินธุ์

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงเสด็จมาประทับ ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร และทรงเยี่ยมเยียนประชาชนในจังหวัดใกล้เคียงด้วย เมื่อเสด็จถึงตำบลดินจี่ทรงพบปัญหาเรื่องประชาชนขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคอย่างมากในช่วงฤดูแล้ง จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้กรมชลประทานทำการสำรวจพื้นที่บริเวณห้วยสมอทบซึ่งประสบความเดือดร้อนเป็นแหล่งต้นน้ำเพื่อดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสมอทบ สำหรับกักเก็บน้ำและจัดการชลประทานระบบท่อ

แต่ด้วยปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตตำบลดินจี่อีกประการหนึ่ง คือ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา หลังจากฤดูการเก็บเกี่ยวประชาชนว่างงาน และรายได้เฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำซึ่งขึ้นอยู่กับผลผลิตในแต่ละฤดูกาล ประชาชนจึงมีความต้องการหาอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

ทางคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลดินจี่ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จึงมีแนวคิดในการส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่ม ซึ่งเล็งเห็นว่าพื้นที่ในเขตตำบลดินจี่มีภูมิประเทศสวยงามประกอบกับเมื่อมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสมอทบจะมีการปรับปรุงภูมิทัศน์แล้ว ทำให้มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ข้อมูลพื้นฐานปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: คำม่วง

จังหวัด: กาฬสินธุ์

ประชากร: 6,744 คน

พื้นที่: 69 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2545 อบต. ดินจี่ ประสานงานกับอบต.ใกล้เคียง เพื่อดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในตำบลดินจี่และตำบลใกล้เคียงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอคำม่วง โดยจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งหมด 7 แหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1. อ่างเก็บน้ำห้วยสมอทบ
2. ชมไดโนเสาร์ภูกุ่มข้าว
3. ภูสิงห์
4. ภูคั่ว
5. ภูผักหวาน (อบต. นาบอน)
6. อุทยานภูพันยอด (อบต. หุ่งคลอง)
7. ศูนย์หัตถกรรมผ้าไหมแพรวา บ้านโพน (เทศบาลตำบลโพน)

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ผู้บริหารอบต. ดินจี่ประสานงานขอความร่วมมือกับอำเภอคำม่วง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ประกอบด้วย อบต. 6 แห่ง และเทศบาลตำบล 2 แห่ง วางแผนเชื่อมโยงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว

2. การดำเนินงานด้านการก่อสร้างในบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยสมอทบ

- ศูนย์พิพิธภัณฑสถานชุมชน จำนวน 1 หลัง
- ศาลาพักผ่อนริมทางบริเวณทางเข้าอ่างเก็บน้ำ จำนวน 1 หลัง

3. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวบริเวณทางเข้าอ่างเก็บน้ำ 3 จุด และจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์เสนอให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยทราบ เพื่อช่วยทำการประชาสัมพันธ์ให้

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	1. อบต. ดินจี้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการนี้จำนวน 598,760 บาท ประกอบด้วย	
	-สร้างศาลาพักผ่อน เป็นเงิน 40,720 บาท	
	-ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นเงิน 32,470 บาท	
	-อาคารพิพิธภัณฑสถานและศูนย์จำหน่าย เป็นเงิน 495,570 บาท	
อุปกรณ์/เครื่องมือ	2. กลุ่มอาชีพต่างๆ สนับสนุนเงินทุน 30,000 บาท	
	1. ศาลาพักผ่อนทางเข้าอ่างเก็บน้ำ จำนวน 1 หลัง	
	2. ป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ป้าย	
	3. อาคารพิพิธภัณฑสถานและศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ตำบล 1 หลัง	
บุคลากร	1. นายกอบต. / ปลัดอบต. ดินจี้และประธานประชาคมตำบล เป็นแกนนำในการดำเนินโครงการนี้	

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
มีนาคม 2545	จัดประชุมหมู่บ้าน/ตำบล มีมติให้ อบต. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ห้วยสมอทบ	ปลัดอบต. / นายก อบต. / ประธานประชาคมตำบล
เมษายน 2545	ประสานงานกับอำเภอคำมวง และท้องถิ่นอื่น คือ อบต. 6 แห่ง และเทศบาล 2 แห่ง วางแผนเชื่อมโยงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน	ปลัดอบต. / นายก อบต. / ประธานประชาคมตำบล
พฤษภาคม 2545	อบต. ดินจี้ประชุมวางแผนพัฒนาและเสนอโครงการฯ	ปลัดอบต. / นายก อบต. / ประธานประชาคมตำบล
มิถุนายน 2545	ก่อสร้างป้ายประชาสัมพันธ์ 3 ป้าย	ปลัดอบต. / นายก อบต. / ประธานประชาคมตำบล
กรกฎาคม 2545	ก่อสร้างศาลาพักผ่อนริมทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว	ปลัดอบต. / นายก อบต. / ประธานประชาคมตำบล
สิงหาคม 2545	ประชุมจัดทำโครงการก่อสร้างพิพิธภัณฑสถาน และศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	ปลัดอบต. / นายก อบต. / ประธานประชาคมตำบล
มกราคม-พฤษภาคม 2545	ก่อสร้างพิพิธภัณฑสถาน	ปลัดอบต. / นายก อบต. / ประธานประชาคมตำบล
กุมภาพันธ์-มีนาคม 2545	รวมกลุ่ม เพื่อพัฒนาอาชีพ / ผลิตภัณฑ์ชุมชน	คณะกรรมการพัฒนาสตรี 21 คน
เมษายน 2545	เปิดบริการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น ไม้กวาดดอกหญ้า ผ้าไหม หน่อไม้ เครื่องจักสาน	กลุ่มสตรี / กลุ่มอาชีพ

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-สำนักงานพัฒนาชุมชน
คำม่วง, ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดการ
ลินธุ์,สถาบันพัฒนาฝีมือ
แรงงาน,ศูนย์ส่งเสริม
อุตสาหกรรมภาคที่ 5
ขอนแก่น

-กรมชลประทาน

-เทศบาล 2 แห่ง / อบต.
6แห่งในอำเภอกำแพง

-กลุ่มอาชีพ / กลุ่มสตรี

-- บทบาทความร่วมมือ --

-ประสานงานสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และให้การสนับสนุนด้านวิทยากร
พัฒนาทักษะในงานหัตถกรรมเพื่อทำการฝึกอบรมอาชีพให้แก่
ประชาชน และให้ความรู้ในเรื่องการจัดการกลุ่ม การจัดการบัญชี

-อนุญาตให้ อบต. ดำเนินการในการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบบริเวณ
อ่างเก็บน้ำ เมื่อการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเสร็จสมบูรณ์

-ร่วมให้คำปรึกษา และกำหนดแนวทางการพัฒนาให้มีความเกื้อกูลซึ่ง
กันและกัน

-ร่วมเสนอความคิด เสนอแนวทางในการจัดสถานที่เตรียมไว้จำหน่าย
อาหารและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มนักท่องเที่ยว

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากนัก อาทิเช่น น้ำตกนาง
โล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนในตำบลที่เดินทางเข้าไปเที่ยว
2. รายได้ส่วนใหญ่ของประชาชนในเขตตำบลดิ่งได้จากการทำไร่ ทำนา ซึ่งขึ้นอยู่กับผลผลิตในแต่ละ
ฤดูกาล
3. ประชาชนมีความต้องการพัฒนาฝีมือและทักษะ เพื่อผลิตสินค้าสำหรับจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม
แต่ยังขาดสถานที่จัดจำหน่ายในตำบล

หลังการดำเนินการ

1. เมื่อได้พัฒนาอ่างเก็บน้ำห้วยสมอทองและจัดเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกับอบต.ใกล้เคียงแล้ว ทำให้
มีนักท่องเที่ยวรู้จักมากขึ้น โดยเฉลี่ยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการประมาณ 200-300 คนต่อ
เดือน
2. รายได้ของประชาชนในเขตตำบลดิ่งเพิ่มขึ้นเป็นเงินประมาณ 4,800 บาท/คน/ปี
3. เปิดศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน สำหรับให้ประชาชนในตำบลได้นำสินค้าหัตถกรรม หรือสินค้า
ทางการเกษตรมาจำหน่าย เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. งบประมาณในการดำเนินโครงการนี้มีค่อนข้าง จำกัด	1. ประสานงานขอรับงบประมาณสนับสนุน จากหน่วยงานของรัฐ เช่น การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย องค์การบริหารส่วน จังหวัดกาฬสินธุ์
2. บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยสมอทองกำลังอยู่ระหว่าง การเก็บงานงวดสุดท้ายให้เสร็จสมบูรณ์ ทำให้ เกิดความไม่สะดวก	2. พัฒนาภูมิทัศน์บริเวณที่สามารถดำเนินการ ได้ก่อนในบางจุดของแหล่งท่องเที่ยวตาม แผนที่ได้กำหนดไว้

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การสนับสนุนของผู้บริหารในการตั้งใจแก้ปัญหาความยากจนของประชาชน และต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในตำบล อย่างจริงจัง
2. การสร้างความร่วมมือและความไว้วางใจกันและกันในการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการแก้ไขปัญหา

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

1. อบต.ดินจี่จัดทำแผนงานสำหรับออกกระเป๋ยบว่าด้วยการให้บริการแหล่งท่องเที่ยว
2. อบต.ดินจี่มีแผนในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดอบรมคณะกรรมการบริหารแหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาดูงานการจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการดำเนินงานที่ดี และประสานงานกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

แนวคิดนี้พร้อมที่จะถ่ายทอดไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งมีโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน หากเพียงแต่มีผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีภาวะผู้นำและเข้มแข็ง เอาใจใส่เอาใจ และมีการมององค์กรต่างๆ ที่พร้อมจะให้การสนับสนุน และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการคือ งบประมาณ ว่าสามารถจัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมนี้ได้หรือไม่

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายลำพัง ดากุด
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดินจี่
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลดินจี่
ที่อยู่ : หมู่ที่ 3 บ้านโคกสนาม ตำบลดินจี่ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 814-190

ชื่อ-นามสกุล : นายวิชัย จันทุม
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดินจี่
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลดินจี่
ที่อยู่ : หมู่ที่ 3 บ้านโคกสนาม ตำบลดินจี่ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 814-190

ชื่อ-นามสกุล : นายอำนาจ ศรีเวียง
ตำแหน่ง : รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดินจี่
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลดินจี่
ที่อยู่ : หมู่ที่ 3 บ้านโคกสนาม ตำบลดินจี่ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 814-190 , (06) 109-5497

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ที่ 3 บ้านโคกสนาม ตำบลดินจี่ อำเภอคำม่วง จังหวัด กาฬสินธุ์ 46180
ขนาดพื้นที่	69 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	2,875,130 บาท (ปีงบประมาณ 2545) 3.74% หมวดรายจ่ายงบกลาง 11.17% หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ 1.71% หมวดค่าจ้างชั่วคราว 39.14% หมวดค่าตอบแทน 33.39% หมวดค่าใช้สอย 1.22% หมวดค่าสาธารณูปโภค 4.35% หมวดค่าอุดหนุน 4.70% หมวดค่าครุภัณฑ์
งบประมาณรายได้	4,280,122 บาท (ปีงบประมาณ 2545) 47.65% หมวดภาษีอากร 12.00% หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ 0.08% หมวดรายได้จากทรัพย์สิน 0.90% หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด 39.36% หมวดเงินอุดหนุน
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	5 คน 3 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	6,217 คน
จำนวนครัวเรือน	1,367 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	26,120 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	สภาพพื้นที่ในตำบลดินจี่เป็นที่ราบสูงและหุบเขา เนื่องจากมีหุบเขาทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของเทือกเขาภูพาน จึงเป็นแหล่งต้นน้ำซึ่ง ชาวบ้านตั้งชื่อว่าห้วยสมอทบ และมีภูมิทัศน์ที่สวยงามมาก เมื่อก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและขึ้นไปบนสันเขื่อน สามารถ มองเห็นทุ่งนาและภูมิทัศน์ของอำเภอคำม่วงได้เกือบทั้ง อำเภอ และเมื่อมองกลับทางด้านหลังอ่างเก็บน้ำเป็นทุ่ง หญ้าที่สวยงาม สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเลี้ยงปศุสัตว์และ แหล่งท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี อาชีพที่สำคัญของประชากรในตำบล คือ การทำนาข้าว ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ ไก่พื้นเมือง เป็ด และสุกร ประชากรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรมีฐานะยากจน หลังเสร็จจาก ฤดูการทำนา ทำไร่ ส่วนใหญ่จะออกไปหารับจ้างในต่างถิ่น